

לא בחורתך בעיר... ולא בחורתך באיש: מלוכה ומקדש כמחפכות בהנהגת ישראל

–ד"ר יושי פרג'ו–

מבוא: שלוש מצוות נצטוו ישראל בביathon לארץ?

1. תוספתא סנהדרין ד', ג:

רי יהודה אומר: שלוש מצוות נצטוו ישראל בביathon לארץ: נצטוו למנות להן מלך ולבנות להן בית הבחירה ולהכricht זרעו של עמלק.

2. בקשת המלך – שמואל-א ח':

[ד] ויתקנצו כל זקני ישראל ויבאו אל-שמואל הרכמותה: [ה] ויאמרו אליו הנה אתה זקנת ובניך לא הילכו בזרכיך עתה שימה-לנו מלך לשפטנו בכל-הגויים: [ו] וירע הדבר בעיני שמואל כאשר אמרו לנו תנחה-לנו מלך לשפטינו ויתפלל שמואל אל-ה': [ז] ויאמר לו אל-שמואל שמן קול הגם לכל אשר-יאמרו אליו כי לא אתך מאסוי כי-אתך מאסוי מלך עלייהם: [ח] ככל-המיעשים אשר-עשׂו מיום העלתי אותם ממצריהם ועד-היום מה ניעבנינו ויעבקו אלהים אחרים פנו הנה עשים גם-כך:

3. בקשה להקים את בית הבחירה – שמואל-ב ז':

[א] ויהי כי-ישב המלך בביתו וה' הניח לו מסביב מצל-איובו: [ב] וניאר המלך אל-גנון הנביה ראה נא א נכי ישב בבית ארזים ואורו האלים ישב בtower הירעה: [ג] וניאר גנון אל-מלך כל אשר בלבבך לך עשה כי ה' עמך: [ד] ויהי בלילה ההוא ויהי דבר-ה' אל-גנון לאמר: [ה] לך ואמרת אל-עבמי אל-דוד כי אמר ה' האטה תבר-ה' לבי לשבתני: [ו] כי לא ישבתי בבית למים העלתי את-בני ישראל ממצרים ועד היום הזה ואהיה מתהלך באهل ובמישן: [ז] בכל אשר-התהלך אני ישבתי בכל-בני ישראל דברתי את-אדם שבטי ישראל אשר צויתי לרעות את-עמי את-ישראל לאמר למה לא-בניתם לי בית ארזים:

4. ציוו למחות את עמלק – שמואל-א ט"ז:

[ב] הנה אכ彪 ה' צבאות פקדתי את אשר-עשה עמלק לישראל אשר-שם לו בירך בעלותו ממצרים: [ג] עטה לך והכינה את-עמלק והחרמת את-כל-אשר לו ולא תחמל אליו והמתה מאיש עד-אשה מעלה ועד-יוזק משור ועד-שלה מגמל ועד-חומר:

האומנם יש מצווה למנות מלך בספר דברים?

5. מזעור הסכנות שכוכבות ברעיון המלוכה – דברים י' ז:

[יד] כי-תבא אל-הארץ אשר ה' אל-יק נתן לך וירשתה וינשבטה בה ואמרת אשיקה עלי מלך בכל-הגויים אשר סביבתי: [טו] שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אל-יך בו מקרוב אחיך תשים עליך מלך לא תובל לחתת עליך איש וכורי אשר לא-אחיך הוא: [טז] רק לא-ירבה-לו טוסים ולא-ישיב את-העם מאריכו למשך הרבה סוטה והוא אמר לך לא תספון לשוב בירך זהה עוד: [יז] ולא ירבה-לו נשים ולא יסור לבבו וכיסר וזיהב לא ירבה-לו מزاد: [יח] והניח בשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את-משנה הטענה הזאת על-ספר מלפני הכתובים הללו: [יט] והיתה עמו וקרוא בז כל-ימי חייו למשן ילמד ליראה את-ה' אל-הו לשר א-ת-כל-דברי התוועה הנזאת ואת-חיקם האללה לישתטם: [כ] לבתיהם רום-לבב מארחים ולבלתי سور מון-המazon ימין ושמואל למן נאריך יקימים על-מלךתו הוא ונני בקרוב בישראל:

6. מלך זה דבר מגונה – ספר דברים פרשת שופטים קנו', יד:

ואמרת אשימה עלי מלך, רבינו נהורי אומר הרי זה דבר גינוי לישראל שנאמר כי לא אותך מאסוי כי אותו מאסוי מלך עליהם.

7. אין מצווה למנות מלך – ר"י אברבנאל, פירוש על נביאים ראשונים, ירושלים תשט"ו, עמ' ר"ז-ר"ח:
זו המצווה בעצם ואמת... שיהיה המלך אשר ישאלו נבחר מעת השicity ומרקב אחיהם; לא שיזכה אתם בזה שישאלוהו! ולפי זה תהיה המצווה הזאת תלויה בדבר הרשות, כאמור: כאשר תרצה לעשות את זה (עם היוטו בלתי רצוי) אל תעשו כי אם בזה האופן. והוא דומה לפרשת... אשתIFTת... אשתIFTת... שאין המצווה שיחשוך בה ולא שיקחנה ויבעלנה בנדותה, אבל הוא דבר הרשות ומפעל היצר הרע, והמצווה היא אחרי הבעילה הראשונה היה, וubahatt אל תוק ביתה' וגוי... הנה, אם כן, עניון המלך הוא בזה האופן שאין שאלתו מצווה, אבל הוא רשות דבר מפעל היצר הרע!

8. השוואת מעמדו של המלך למעמדם של בעלי-סמכות אחרים בישראל

מלהות התפקיד	כוהנים ושוטפים (דברים י"ז)	מלך (דב' י"ז)	נביא (דברים י"ח)
	[ח] כי יפלא ממנה דבר ממשפט בירום ל' ביו-צון תלוין ובו נגע דברי ריבת בשעריך וקמת וצללית אל-המקומות אשר יברר ה' אלהיך בו: [ט] ובאות אלהכהנים הילים ודרשת והגידו לך את אשר היה בימים קדומים ודרשת והגידו לך את דבר המשפט:	[יד] ... ואמרת אל-העימה עלייך מלך כל-הנום אשר אמר לך לא תנו שום תשימים עלייך מלך אשר סביבתי: [טו] אשר קרובך עלייך מלך אשר יברר עלייך מלך אשר יברר בפיו ודבר אליהם את נתתי לך כי אלהיך ... [יח] נביא אקים להם מקרב אחיהם קמוך אשר היה בימים קדומים ודרשת והגידו לך את כל-אשר אמר לך:	[יד] כי הרגנים האלהים אשר אמר לך לא תנו יורש אתם אל-המענים ואלקסמים ישמעו ואתת לא לך גטען לך כי אלהיך ... [יח] נביא אקים להם מקרב אחיהם קמוך אשר היה בימים קדומים ודרשת והגידו לך את כל-אשר אמר לך:
חוות הציות	[ז] ועשית על-פי הכהן אשר יגידו לך מורה מקומות שהוא אשר יבחר ה' ושמרת בעשות כל אשר יורוך: [א] על-פי התורה אשר יורה ועל-המשפט אשר יאמרו לך תעשה לא תטרור מורה-כהן אשר יגידו לך ימין ושמאל:	[טו] נביא מקרובך מאחדך קמוי: יקימים לך כי אלהיך אלו יושמו: -----	[טו] נביא מאחדך קמוי: יקימים לך כי אלהיך אלו יושמו: -----
העונש על אי-ציות מישראל	[יב] זה והאיש אשר-צעשה בזדון לבתמי שמען אל-המקהון העמד לשارة שם אתה אלהיך אז אל-המשפט ומאת האיש ההוא ובערת הגע מישראל:	[יט] וזהו הארץ אשר-צעשה לא-ישמען אל-דבורי אשר ידבר בשמי אני אדונש מעקו: -----	[יב] זה והאיש אשר-צעשה בזדון לבתמי שמען אל-המקהון העמד לשارة שם אתה אלהיך אז אל-המשפט ומאת האיש ההוא ובערת הגע מישראל:

9. החשש מפני העוшир המשחית – השוואת מעמדו של המלך למעמדם של שאר בני ישראל

אתגר העושר לבני ישראל (דברים ח')	סכת העושר למלך (דברים י"ז)
[ז] כי ה' אלהיך מביאך אל-ארץ טוביה ארץ נחלים עינית ותהמת יצאים בפקעה ובחר: [ח] ארץ חטה ושערה ישבו ותאה ורמו ואצattività שמן ודקש: [ט] ארץ אשר לא במקומת תאכל-בנה לחם לא-תחסר כל גה ארץ אשר אבגינה ברזל ומחריק תחצב נחשת: [י] ואכלת ושבעת וברכת אתה אלהיך על-הארץ טבה אשר גמרך:	[ז] כי תבא אל-הארץ אשר-צעשה נטו לך וירשתה ונשבת: הנוגים אשר סביבתי: ... -----
[יא] הנה השמר לך פרות-תשכח את-ה' אלהיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחכתיו אשר אני מזכיר היזו: [יב] פרות-אכל ושבעת ובתים טובים תנבה וישבת: [יג] ובחרך ואנך ירבו וגסף וזהב ירבה-אליך וכל אשר לך ירבה-לו מאך: [יט] דבורי התורה הזאת ואת-ה' אלהוי לשמר את-כל-	[טו] רק לא-ירבה-לו סוסים ולא-ישיב את-העם מצרים למן הרבות סוס והה' אמר לך לא תספון לשוב בדרך הזה עוד: [ז] ולא ירבה-לו נשים ולא יסור לבבו וכיסוף וזהב לא ירבה-לו מאך: [ז] דבורי התורה הזאת ואת-ה' אלהוי לשמר את-כל-
[יד] וגם לבבך ושכך את-ה' אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים: ... [יט] וזהו אס-כם תשכח את-ה' אלהיך ... העדי בכם היום כי אבד ואבדן:	[יכ] לבבך ולבבך את-ה' אלהיך המוציאך מארץ סור מון-המצונה יכין שמאול למן איריך ימים על-מלךך והוא ובנו בקרב ישראל:

מה פשר החשש מפני המלך?

המלוכה כבעיה דתית

10. בחירה במלךبشر ודם היא חטא של מאייה במלכות '

- ❖ שופטים ח', כב: ויאמרו איש-ישראל אל-גָעֹון משל-בנו גם-אתה גס-בְּנֵך גם בְּן-בְּנֵך כי הוועתקנו מיד מזינו: [כב] ויאמר אלהים געון לא-אם של אני בכם ולא-ימשל בכם ה' ימשל בכם :
- ❖ שמואל-א ח', ז: ויאמר ה' אל-שמואל שמע בקהל העם לכל אשר-יאמנו אלהיך כי לא אתה מאמין כי-אתי מאמין ממלך עלייהם :
- ❖ שמואל-א י', יט: ואתם היום מאמיןם את-אלוהים אשר-הוא מושיע لكم מקל-רעותיכם וצרותיכם ותאמרו לו כי-מלך תשים עליינו ועתה התיאבון לפני ה' לשבעיכם ולאלפיכם :
- ❖ שמואל-א י"ב: [יא] וישלח ה' את-ירבעל ואת-בנוז ואת-פנח ותאמנו אל-מלך וילא אתכם מך איביכם מטבח ותשבו ביטח: [יב] ותראו כי-מלך בימי-עמון בא עלייכם ותאמרו לי לא כי-מלך ימלך עליונה אלהיכם מלפיכם :

המלוכה בשלעצמה היא רעיון מגונה

11. רק השולטן חסר-הערך חופז במלוכה – שופטים ט':

[ח] הלוך הלוך העזים למשם עליהם מלך ויאמרו לנוית מלכה עליינו: [ט] ויאמר להם הווית החולתני את-דשנו אשר-במי יכובו אלהים ואנשיהם והלכתי לנווע על-העדים: [יא] ויאמרו העדים לתאהנה לכני-את מלכי עליינו: [יא] ותאמר לך התאהנה החולתני את-מלךתי ואת-תנובתני הטובה ואת-תלכתי לנווע על-העדים: [יב] ויאמר העדים לך כי-מלך כל-העדים אל-המלך לך אתה מלך עליון: [טו] ויאמר הארץ הארץ אל-העדים אם באמת אתם משחים את-מלך עלייכם באחינו צאו בא-המלך ותאכל את-ארגי הלבנון:

לא בחרתי בעיר... ולא בחרתי באיש: מלוכה ומקדש כמהפכות בהנחתת ישראל**12. המלך הופך עם חופשי עם של עבדים – שמואל-א ח'**

[יא] וַיֹּאמֶר זֶה יְהוָה מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עֲלֵיכֶם אֶת-בְּנֵיכֶם יְקֻחַ וְשָׂם לְזִבְחָתְנוּ וּבְמִרְכְּבָתְנוּ וּבְפָרְשָׁיו וְרָצֶוּ לִפְנֵי מִרְכְּבָתְנוּ: [יב] וְלֹשֶׁום לֹא שָׁרֵי אֱלֹהִים וְשָׁרֵי חֲמֹשִׁים וְחַרְשָׁים וְלֹא קָרְבָּן קָצִיר וְלֹא שָׁזָּה כְּלִי-מְלֻחָּמָתָו וְכָלִי רְכָבָתוּ: [יג] וְאֶת-בְּנֹתֵיכֶם יִקַּח לְרָכְחוֹת וְלְטָבְחוֹת וְלְאָפוֹת: [יד] וְאֶת-שְׂזָוְתֵיכֶם וְאֶת-כְּרָמֵיכֶם וְאֶת-תַּיִתֵּיכֶם הַטּוֹבִים יִקַּח וְנִתְן לְעַבְדֵי: [טו] וְזָרְעֵיכֶם וְכְרָמֵיכֶם יִעַשֶּׂר וְנִתְן לְסִרְקִיסִי וְלְעַבְדֵי: [טז] וְאֶת-עֲבָדֵיכֶם וְאֶת-שְׂפָחוֹתֵיכֶם וְאֶת-בְּחֹרְבֵיכֶם הַטּוֹבִים וְאֶת-חַמּוֹרֵיכֶם יִקַּח וְעַשֶּׂה לְמַלְאָכָתוֹ: [יז] צַאֲנָכֶם עַשֶּׂר וְאַתָּם תְּהִיוּ לְעַבְדִּים:

13. המלוכה היא צרעת ממארת – דון יצחק אברבנאל, פירוש על נביים ראשונים, עמ' ר'ו:

הבטו וראו הארץ שתהיה הנחתת על ידי מלכים, ותראו את שיקוציהם ואת גלוייהם, איש הישר בעינו יעשה, ומלאה הארץ חמס מפניהם,ומייאמר לו מה תעשה? והיות זהה ראיינו ארחות רבות היה הנחתת על ידי שופטים ומושלים זמניים נבקרים בינם שלשה חדשים לשלהם חדשם... והמה המלכות הישרות... והמה כובשות ארחות לא להם בחכמה בתבונה ובבדעת. וזה כלו ממה שירוה שמציאות המלך איינו הכרחי ומהויב בעט, כל שכן שהוא מזיך מאד ועיננו סכנה עצומה אל עמו ואל עבדיו, שהיה בידו להشمיד להרוג ולאבד כי הולכת על רוחו... ולכן חשוב שבראשנה לא נעשו המלכים בבחירת העם, כי אם בחזקתם וככל דלמים גבר... וכי נתן ה' להם את הארץ ומילאה, תבל וכל יוושבה, נטפשטה הצרעת הממארת הזאת, שיקום איש אחד ויוצר בעמו ויוניגם כחמורים!

היחס למלוכה בסיפור הנספה בספר שופטים (י"ז-כ"א)**14. קיום לאומי ללא מלוכה פירושו אנרכיה – מבט רטורוספקטיבי על תקופת השופטים (י"ז-כ"א):**

י"ז, א: בִּימִים הָמָם אֵין מֶלֶךְ בִּישראל אֲישׁ הַיּוֹר בְּעִינֵי עַשְׂתָּה:
 י"ח, א: בִּימִים הָמָם אֵין מֶלֶךְ בִּישראל וּבִימִים הָמָם שְׁבָט מְדִינִי מַבְקָשְׁלָו נַחַלְתָּה לְשִׁבְתָּה כִּי לְאַנְפָלָה לֹא עַד-הַיּוֹם
 הַהְוָא בְּתוֹךְ-שְׁבָטִי יִשְׂרָאֵל בְּנַחַלָּה:
 כ"א, כה: בִּימִים הָמָם אֵין מֶלֶךְ בִּישראל אֲישׁ הַיּוֹר בְּעִינֵי עַשְׂתָּה:
 י"ט, א: וַיָּהִי בִּימִים הָמָם וּמֶלֶךְ אֵין בִּישראל וַיָּהִי אֲישׁ לְנִיאָר בִּירְכְּתִי הַר-אָפָן וַיַּקְהִלֵּל אֲשֶׁר פִּלְגַּש מִבֵּית לְקָם יְהוָה:

15. שני הסיפורים האחוריים בספר שופטים אינם חלק מהרצף הסיפור:

א. בשני הסיפורים האחוריים של ספר שופטים מופיעות דמיונות שמתארות לתחילה תקופת השופטים. בפסל מיכה – יהונתן בן גרשום בן משה; בפילגש בגבעה – פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן. כך סבור גם רשיי לשופטים י"ז, א:

אע"פ שנכתבו שני פרשנויות הלו בסוף הספר, של מיכה ושל פילגש בגבעה, בתחילת השופטים היה, בימי עתניאל בן קני, שנאמר "וַיִּשְׁמֹנוּ לָהּ בְּנֵי דָן אֶת הַפִּסְלָל כָּל יְמֵי הַיּוֹת בֵּית הַאלֹהִים בְּשִׁילָה" (שוי Ich-L-Ala); המובהאה מורכבת מיסודות של שני הפסוקים) ; למדנו, שככל ימי משכן שליח היה פסל מيكا. ובפילגש בגבעה נאמר על יבוס שבירותים: "לֹא נִסְרֵר אֶל עִיר נְכָרִי" (שוי יט, יט); למדנו שעדיין לא כבשו את ירושלים, והיא נכבשה לאחר והושע מיד, כאמור בראש הספר (שוי א,ח).

ב. סיפור כיבוש העיר ליש' (שם) מופיע כבר בהושע י"ט, מ-מז, ומכאן שהסיפור מתאר מאורעות המוקדמים בהרבה מסוף תקופת השופטים.

ג. בשני הסיפורים האחוריים של ספר שופטים אין אויב חיצוני שצדיק לנצח.

ד. בשני הסיפורים האחוריים (וירק בהם!) מופיע יזומן' בנוסח "בִּימִים הָמָם אֵין מֶלֶךְ בִּישראל" – דבר שמעיד שהסיפורים הללו נכתבו בתקופת המלוכה!

זיהות בין סיפור פילגש בגבעה למלחמות שאול בנחש**16. נקודות דמיון בין סיפור פילגש בגבעה לסיפור מלחמת שאול בנחש העמוני (שמ"א י"א)**

א. שמות מקומות מסווגים לשני הסיפורים: גבעה, היא העיר של החוטאים הנוראים, והיא עיר של שאול. יביש גלעד, העיר ששאל ויצא להושיע, היא העיר שבסיפור פילגש בגבעה הורגמים את הגברים שלה ונותנים את נשותיה הבתולות לבנימין.

ב. בשני המלחמות הללו העם יוצא למלחמה "כאיש אחד" (שופטים כ', כ' א, יא; שמ"א י"א, ז).

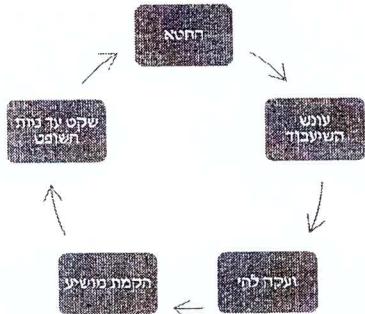
ג. בשני הסיפורים הללו מבתרים יצור חי (אישה או צמד בקר) לשנים עשר נתחים ושולחים בכל גבול ישראל כאמצעי לכינוס העם.

לא בחרתי בעיר... ולא בחרתי באיש: מלוכה ומקדש כמהפכות בהנהגת ישראל

ד. בשני הספרורים העם מבקשים להמית קבוצה מבני ישראל: "תנו... האנשים... ונמייתם", ובני בנימין מסרבים (שופטים כ', יג; שמ"א י"א, יב-יג).

17. נקודות שוני בין הספרורים

א. בספר פילגש בגבעה שבת בנימין גורם להתקנות של העם כולם לצורך מלחת אחים; בספר שואל ונחש, שבת בנימין גורם להתקנות של כל העם כדי להושא את אחיהם מפני אויב חיצוני.

ב. בספר פילגש בגבעה בני ישראל הורגים את הגברים של יביש גלעד; בספר שואל ונחש, בני ישראל מצילים את אנשי יביש גלעד.

ג. בספר פילגש בגבעה הכל פועל באופן מעות; בספר שואל ונחש הכל פועל באופן נכון וראוי.

ד. בספר פילגש בגבעה אין מלך; בספר שואל ונחש יש מלך!

סיפורו הנוסף (י"ז-כ"א) כ'מבעט-על' על ימי השופטים

18. המחוויות של תקופת השופטים – לא מעגל אלא ספירלה יורדת:

פרק י'	פרק י'	פרק ב'
[ו] ניזעקו בני ישראל אלה' לאמר פטינו לך ובci עזבנו את אללה' לנו עבד את-הבעלים: פ	[ז] ויהי כירעקו בניישראל אללה' על אקוות מקדו:	---
[יא] ויאמר כי אלבני ישראל הלא ממצרים ומזה אמר לך ומרבני עמו ומרפלתים: [יב] וצדוקים געמלק ומעוון לחהו אתכם ותצעקו אליו נושעה אתכם מגדם: [יג] ואתם שוכתם אוטי ותבעדו אללה' אחים לכו לא אושריך להוציאו אתכם: [יד] והוא זעקו לאלה' אללה' לא מורה לא היו אחים לאלה' האמרי לאלה' לא מורה לא היו אחים לאלה' האמרי אשר אתם יושבים בארכם ולא שמעתם בקולי:	[ח] ושלח כי איש גביה אלבני ישראל ואמר להם מה אמר ה' אללה' וישראל אנכי העליyi אתכם ממצרים ומדיניכם וישראל לא תקנונת עבדים: [ט] ונאכל ואצא אתכם מינך מצלים ומיד קליחיכם ואחרש אתכם מפניכם ונתנה לכם אתארצים: [ו] נאמרה לכם אני ה' לא תארצים לא ייראו את אללה' האמרי לאלה' לא מורה לא היו אחים לאלה' האMRI אשר لكم לצלם ואלה'יהם יהיו לךם למועדך:	[א] ויעל מלך עז' מורה גלגל אלה'בכים פ ניאמר עלהו אתכם ממצרים ואביה אתכם אלה'ארץ אשר אתכם לא-אפר בריטי אתכם לא-אנטיכם ואמר לא-אפר בריטי אתכם לאיושבי הארץ הזאת מזבחותם תתצוו ולא-שמעתם בקומי מהזאת אשיטם: [ג] גבט אמרת לאיושבי הארץ אומת מפניכם וגבטו אמרת לאיושבי הארץ אומת מפניכם והי لكم לצלם ואלה'יהם יהיו לךם למועדך:
[ט] ויאמרו בניישראל אלה' חלאנו עשה-אהת לנו כל-הטוב בעניןיך אך הצלינו נא הום זהה:	---	[ד] ויהי דבר מלך ה' את-דברים האלה אל-כלבנ' יושאל ויישאו העם את-קוזם ויבכו: [ה] ניקראו שם-המקום מהו בכם ויזבחו בהם:
[טו] ניסרו אתה ותקצר נפשו בעמל ישראל ועבדו אתה ותקצר נפשו בעמל ישראל:	---	---

השינוי הדתי במעמד המלוכה

19. מי שmbזה את המלך הוא בן בילען – שמואל-א י':

[כד] ויאמר שמואל אל-כל-העם קראיהם אשר בחר-בון ה' כי אין כמוהו בכל-העם וירעו כל-העם ויאמר ימי הפלך: [כה] ונידבר שמואל אל-העם את משפט הפלחה ויקtab בפ' ווינח לפני ה' וישלח שמואל את-כל-העם איש לביתו: [כו] וגו-שם-שאול ה' לביינו גבעת ה' וילכו עמו ה' מלך א-שרה-גע אללה' בלבם: [כו] ובין בילען אמרו מה-ישענו זה ויבזהו ולא-הביאו לו מונחה והוא במחירות:

20. חטא של המלך לא מבטל את מוסד המלוכה – שמואל-א י"ג:

[יג] ויאמר שמואל אל-שואול נסבלת לא שמרת את-מצוות ה' אללה' אשר צוך כי עתה הבין ה' את-מלךך אל-ישראל עד-עוולם: [יד] ועתה ממילכתך לא-תקום בקש' ה' לו איש כלב'ו וצונו ה' לנגד ע-עמו כי לא שמרת את-אשר-צוך ה':

21. המלך זוכה להיחשכ כבוני של הקב"ה – שמואל-ב ז':

[יב] קין ימלאו ימיך ושכבות את-אבתיך ובקי מותך את-זרעך אחריך אשר יצא ממעיך ובקי מותך את-מלךך: [יג] הוא יבנה-בנית לשמי וככני את-כessa מליכתו עד-עוולם: [יד] אני אהיה-לו לאב והוא יהה-לי לבנו אשר בחר-אנו ויה-כחתיו בשפט אנשים ובנני אדים: [טו] וחסקי לאר-יסור ממענו כאשר הסרתי מעם שואל אשר חסרתי מלפני: [טו] ונאמו ביתה ומלךך עד-עוולם לפניו קסאך? היה נכו ע-עוולם:

את-פנוי ויברך את כל-הקלן ישראלי ברוחה ה' אללהי ישראל אשר דבר בפיו את דוד אביו ובידיו מלא לאמר: [טו] מורהות אשר הוציאתי את-עמי את-ישראל ממצרים לא-בחרתי בעיר מכל שבטינו ישראל לבנות בית לחיות שמי שם כבדה"ב, ה' הו נסף: ולא-בחרתי באיש להיות גדי עלי-עמי ישראל: ואבכר בירוחם מהי שם ואבחר בדוד לחיות על-עממי ישראל: [ז] ויהי עט-לבבך דוד אבוי לבנות בית לשם ה' אללהי ישראל: [יח] ויאמר ה' אל-דוד אבוי יונן אשר היה עט-לבבך ללבבך לבנות בית לשמי הטيبة כי היה עט-לבבך: [יט] נק אטה לא תבנה הבית כי אם-בנק הייא מחליל הוא-יבננה הבית לשם:

29. הבחירה במקום המקדש בירושלים – דברי הימים-א כ"א-כ"ב:

[כ"א, ז] ויתנו ה' דבר בישראל ויפל מישראל שבעים אלף איש: [טו] וישלח האלים מלך לירושלם להשחיתה וכשהשחיתה ראה ה' ויינח על-הרעשה ויאמר למלך המשחית רב עתה הריךך ומלאך ה' עמד עט-גון ארנו היבוסי: ס [טו] יונשא צויד את-עינוי וירא את-מלך ה' עמד בין הארץ וגיא השמים וחרבו שלופה ביזו נטיה על-ירושלם ויפל דוד ווּזקנים מקרים על-פניהם: ... [יח] ומלאך ה' אמר אל-גדי לאמר לדוד פיא יעללה דוד ליהקים מזבח לה' בגורו ארנו היבסי: ... [כו] ויבן שם דוד מזבח לה' ונעל עליות ושלדים ויקרא אל-ה' וענחו באש מן-הشمיים על מזבח העלה: ... [כח] בעת היהira בראות דוד ביב�ו ה' בגורו ארנו היבוסי ויזבח שם: ... [כ"ב, א] ויאמר דוד זה הוא בית ה' האלים וזה-מזבח לעלה לישראל:

בית העולמים של ה' איינו יכול להחרב?

30. תפילה שלמה: הארץ יכולה לגנות אבל המקדש לא יחרב – מלכים-א ח':

[מו] כי יחתאו לך כי אין לך אשר לא-יחטא ואנפתך בס ונתתך לפני אוניב ושבותם שביהם אל-ארץ האובך רחזהה או קרוונה: [מו] והшибו אל-לבבם בארכך אשר נשבו-שם ושבו והתחננו אליך בארץ שביהם לאמר חטאונו והעינו רשותנו: [מח] ושבוי אליך בכל-לבבם ובכל-לבבם ובכל-לבבם בארכך איביהם אשר-שבו אנטם והתפללו אליך דוד ארצים אשר נתחה לאבותם העיר אשר במלכתם ובהייתה אשר-בנית בנתי לשמד: [מט] ושמעת השמים מכון שבתך את-תפלתם ואת-תחננתם ושיית מושפטם: [נו] ושלחן לעמך אשר חטא לך ולכל-פשיעיהם אשר פשעו-בקו ונתתך לרוחמים לפניהם שביהם ורחותם:

31. תשובה ה': חורבן הממלכה יבוא יחד עם חורבן המקדש – מלכים-א ט':

[ג] ויאמר ה' אליו שמעתי את-תפלתך ואת-תחננתך אשר התהננה לפני הקדשتي את-הביתה זהה אשר בנהה לשום-שמי שם עד-עולם והיו עיני ולבי שם כל-הימים: [ג] ואתה אס-תלה לפניהם באשר הלה דוד אביך בתם-לבב ווישר לאשותך כל-אשר צויתיך וצקוי ומולךך תשים: [ה] ובלמגדי את-בבא במלכתך על-ישראל לעלם באשר דברתך על-דוד אביך לאמר לא-יכרת לך איש מעל כסא ישראל: [ו] אס-שוב תשבוע אנטם וביוכם מאחריו ולא תשמרו מצותי חקקיי אשר נתני לפניכם ומליכתם ועבדתם אליהם אחים והשפחויהם להם: [ז] והברתי את-ישראל פועל פני הארץ אשר נתני לך ואת-הביתה אשר הקדשתי לשמי אשלח מעל פני והיה ישראל למושל ולשניהם بكل-העמים: [ח] והביתה זהה יהי עליון כל-על-בר עליון ים ושרק ואמרו על-מה עשה ה' בקה לא-ארץ הזהות ולבית הזה:

32. כפי שהמשכן נהרב כך יחרב המקדש – ירמיהו ז':

[א] הזכיר אשר היה אל-ירמיהו מאות ה' לאמר: [ב] עמד בשער בית ה' וקנאות שם את-הדבר הזה ואמרת שמענו זכר-ה' כל-יהודה הבהים בשעריהם הלאה להשתנות לה': ס [ג] כה-אמיר ה' צבאות אללה ישראל היטיבו זריכים ומעליכים ואשנה אתכם במקומם הזה: [ד] אל-תבטחו לכם אל-דבורי השקר לאמר היכל ה' היכל ה' המפה: [ה] כי אס-היטיב תיטיבו את-زرיכים ותעליכים אס-עשוו תעשו משפטם בין איש ובין רעהו: [ו] גור יתום ואלמנה לא תעשקו ועם נקי אל-תשפכו במקומם הזה ואחרוי אלהים אחרים לא תלכו לנע לכם: [ז] ושכנתי אתכם במקומם הזה בארץ גנוני לאבותיכם למו-עולם ועד-עולם: [ח] הנה אנטם בתיחים لكم על-דבורי השקר לבתמי הועל: [ט] הנגב ורצם וניאר והשבע לשקר קחש לבעל והלך אחריו אלהים אחרים אשר לא-ידעתם: [י] ובאותם ועמדתם לפניהם בביתה הזה אשר נקרא-שמי עליון ואמרתם גם אונכי הנגה ראייתי נאם-ה': [יב] כי לכונ-נא אל-מקום אשר בשילו אשר שבנתנישמי שם שמי שם בראשונה וראו את אשר-עשיתי לו מפני רעת עמי ישראל: [יג] ועתה ינעו עשותכם את-כל-המעשים האלה נאם-ה' ואדרבר אליכם השבטים ודבר ולא שמעתם ואקנאה אתכם ולא עניתם: [יד] ועשיתי לבנותו אשר נקרא-שמי עליון ים בראשונה וזכר ולא שמעתם גנותי לכם ולא-באותיכם באשר עשית לשלו:

33. אסור לנבא על חורבן המקדש – ירמיהו כ':

[ח] ויהי בכללות ירמיהו לדבר את כל-אשר-צוה ה' לדבר אל-כל-האים ויתפשו אותו הכהנים והכהנים וכל-העם לאמר מות פטמות: [ט] מדוע נביה בית בשם-ה' לאמר כשלו יהיה הבית הזה והעיר הזאת תחרב מאין ישב ויקח כל-האים אל-ירמיהו בבית ה': ...[יא] ויאמר הכהנים והכהנים אל-השרים ואל-כל-האים לאמר משפט-מות לאיש הזה ביה נבא אל-העיר הזאת באשר שמעתם באזיניכם:

34. המקדש לעולם לא יחרב – תהילים קכ"ה:

[א] שיר הפלגות הבתחים ביה' בהר-ציוון לא-ימוט לעוזם ישב: [ב] ירושלם הרים סביב לה' וה' סביב לעמו מעתה ועד-עולם: